

۱۷۹۷۸۹۸

شماره درخواست

مرغ ها علامت می دهند

A Practical Guide to Bird Focused Poultry Farming

نویسندگان: مونیک بستم، مارک بستم، یوس هیمنز، کوس ون میدلکوپ

شرکت آرونا

تهران، خیابان خرمشهر، خیابان مرغاب، شماره ۳، طبقه ۴
info@arona-chemie.com
www.arona-chemie.com

نشر ترابیر

موسسه فرهنگی - مطبوعاتی

تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از چهارراه پارک وی، خیابان خیام، پلاک ۴ واحد ۴

صندوق پستی ۱۶۱۸-۱۵۸۷۵

تلفکس: ۲۲۶۶۸۷۲۷ - ۲۲۶۶۸۶۰۶ - ۲۲۶۶۸۸۱۰

www.iran-transportation.com

E-mail: info@iran-transportation.com

این کتاب با سرمایه شرکت آرونا آماده سازی و چاپ شده است و کلیه حقوق ناشی از این اثر متعلق به شرکت آرونا می باشد.

عنوان و نام پدیدآور	: مرغ‌ها علامت می‌دهند/ نویسندگان مونیک بستمَن ... او دیگران مترجم عباس زندیاف.
مشخصات نشر	: تهران: روزنه کار: تیرماه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س. م.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۶۷۲۸-۸۲-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: نویسندگان مونیک بستمَن، مارکو روئیس، یوس هییمنز، کوس وتمدلکوب.
یادداشت	: Poultry signals : a practical guide for bird focused poultry farming. : عنوان اصلی :
موضوع	: مرغ و خروس ها — اصلاح نژاد
موضوع	: مرغ و خروس ها — خوراک و خوراک رسانی
موضوع	: مرغ و خروس ها — بیماری ها
شناسه افزوده	: بستمَن، مونیک
شناسه افزوده	: Bestman, Monique
شناسه افزوده	: زندیاف، عباس، ۱۳۴۵ - ، مترجم
رده بندی کنگره	: SF۴۹۸ / ۴ / ۴۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۶۳ / ۵۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۴۷۵۲۵

مرغ‌ها علامت می‌دهند

نویسندگان: مونیک بستمَن، مارکو روئیس، یوس هییمنز، کوس ون میدلکوب

مترجم: عباس زندیاف

Poultry Signals: A Practical Guide to Bird Focused Poultry Farming
Monique Bestman, Marko Ruis, Jos Heijmans, Koos Van Middelkoop
Roodbont Publishers, The Netherlands, 2014

فهرست

۳۶	مرغدانی مرتعی	۱	مقدمه
۳۷	واقعیت‌ها		
۳۸	۸ چگونگی انتقال به فضای بیرون	۱	۱. دقیق‌تر نگاه کنیم تا چیزهای بیش‌تری ببینیم
۳۹	۹ چگونگی سرپناهی بده	۲	گرفتن علامت‌ها
۴۰	۱۰ رفتارهای آفت‌های مسئله‌ساز	۳	به کارگیری علامت‌ها
۴۱	۱۲ بردشگر یا باغ سرپوشیده	۴	خودشناسی
۴۲	۱۳ جوجه چه چیزهایی می‌خواهد؟	۵	جوجه چه چیزهایی می‌خواهد؟
۴۳	۱۴ ۳. پرورش مرغ	۶	رفتار مرغ
۴۴	۱۸ روزهای آغازین	۷	کالبدشناسی
۴۵	۲۰ کیفیت جوجه‌های یک	۸	حواس
۴۶	۲۱ ارزیابی در هفته شانزده	۹	صدای مرغ‌ها
۴۷	۲۲ نور	۱۰	وارسی یک به یک مرغ‌ها
۴۸	آموزش درست‌رفتاری در سامانه‌های آشیانه‌ای	۱۱	
۴۹	۲۴ واکسن‌زنی	۱۲	۲. مرغ‌ها و محیط زندگی‌شان
۵۰	۲۴ راه درست واکسن زدن	۱۳	لانه‌ی آرمانی
۵۱	۲۵ بزرگ شدن در عرض ۱۸ هفته	۱۴	انتخاب سامانه‌ی کارساز
۵۲	۲۶ نوک زدن به پر و بال سایرین در دوران پرورش مرغ	۱۵	ورود نوآمدگان
۵۳	۲۷ نوک‌چینی	۱۶	جای نشستن
۵۴	۲۸ انتقال ملایم	۱۷	بستر
۵۵	۳۰ نظارت بر هوای درون مرغ‌داری	۱۸	دمای موثر
۵۶	۳۱ ۴. مرغ‌های تخم‌گذار	۱۹	هوای لانه
۵۷	۳۲ برنامه‌های زمان‌بندی وحی منزل نیستند	۲۰	نور
۵۸	۳۳ منحنی‌های مطلوب	۲۱	غبار
	۳۴ تغذیه و مدیریت تغذیه		

این کتاب یکی از مجموعه کتاب‌هایی است که در زمینه مرغداری، دامپروری و کشاورزی، توسط Roodbont Agricultural Publishers هلند، با همکاری علمی GD Deventer و Louis Bolk Instituut، Livestock Research Wageningen UR انتشار یافته، و به بسیاری از زبان‌های اروپایی ترجمه شده است. کتاب‌های این مجموعه به عنوان کتاب‌هایی مرجع در بخش‌های مختلف صنایع کشاورزی و دامپروری جایگاه ویژه‌ای یافته‌اند.

شرکت آرونا خوشحال است که در کنار فعالیتهای اقتصادی خود، جهت ارتقاء دانش فنی پرورش دام و طیور کشور، این کتاب را به کلیه دست‌اندرکاران، کارشناسان و مشاوران این صنعت (چه در بخش خصوصی، و چه در وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور، و... سایر سازمان‌های مرتبط دولتی)، و اساتید و دانشجویان رشته‌های دامپزشکی و دامپروری، تقدیم نماید و بر آنیم که کتاب‌های دیگر این مجموعه را نیز به تدریج به خوانندگان فارسی زبان عرضه داریم.

تا چه بسا قبول افتد و چه در نظر آید.

شرکت آرونا

بهمن ۱۳۹۴

۸۴	۱. علاقه‌های غذا	غذا و نور
۸۵	۲. سیستم آب	تغذیه در هوای گرم
۸۶	۳. جویه‌های ضعف	خوردن پر: نشانه‌ی کمبود
۸۷	۴. شناسایی دلایل مرگ	شرایط سامانه‌های تغذیه
۸۸	۵. مرغ‌های مادر کوثری	آب
	۶۴	کیفیت بیرونی تخم مرغ
۹۰	۶. بهداشت	کیفیت درونی تخم مرغ
۹۱	۷. علامت‌های بیماری	چه چیزهایی لانه را جذاب می‌کند؟
۹۲	۸. امنیت زیستی در بیرون مرغدانی	جلوگیری از تخم‌گذاری در کف مرغدانی
۹۳	۹. امنیت زیستی در داخل مرغدانی	مدیریت معطوف به اوج استراحت
۹۴	۱۰. چه چیزهایی در دسرساز می‌نمایند؟	دومین دوره‌ی تخم‌گذاری؟
۹۵	۱۱. مشکلات روده‌ای معده‌ای	نوک‌زنی، نوک‌زنی به پر و بال همدیگر و هم‌نوع‌خواری؟
۹۶	۱۲. بیماری‌های تنفسی	دشواری رفع مشکل
۹۸	۱۳. مشکلات تولید تخم مرغ	نوک‌زنی به پر و بال
۱۰۰	۱۴. اختلالات اندام‌های محرکه	جلوگیری از نوک زدن به پر و بال
۱۰۱	۱۵. افزایش ناگهانی مرگ و میر	هم‌نوع‌خواری
۱۰۲	۱۶. مروری بر بیماری‌های اصلی	
۱۰۳	۱۷. ویروس‌ها	۵. مرغ‌های گوشتی
۱۰۵	۱۸. باکتری	وارسی جوجه‌ها به هنگام تحویل گرفتن
۱۰۷	۱۹. انگل‌های احشاء	تهویه
۱۰۸	۲۰. کرم‌های	توزیع جوجه‌ها در مرغدانی
۱۱۰	۲۱. کنه‌ی قرمز	ارزیابی مرغ‌ها
	۸۲	علائم فضله
	۸۳	نامطلوبی بستر مرغدانی

بینند. هدف آن است که هم درختان را ببینیم هم جنگل را. نباید چنان غرق کار شویم که چیزهای غیر عادی را با آن که جلوی چشم هستند نبینیم. باید نقاط کور را شناسایی و حذف کنیم. باید ذهن مان به روی چیزهای جدید باز باشد. دید انتقادی داشته باشیم و از دگرگونی نترسیم. سؤال مهمی که کارآفرینان خوب مرتباً از خود می پرسند این است که آیا نهایت استفاده را از همه چیز می بریم؟ آیا می توانیم باز هم میزان بهره وری را افزایش دهیم؟

وضعیت های متغیر

بخش مرغ های تخم گذار در حال دگرگونی است. سامانه های قفسی در حال منسوخ شدن است. از این رو بسیاری از پرورش دهندگان مرغ های تخم گذار باید دست به انتخابی بزنند (اگر تا کنون نزده باشند): به سراغ سامانه های قفسی تقویت شده یا سامانه های آشیانه برون؟ شیوه ی پرورش آزاد یا حتی ارگانیک را در پیش بگیرند؟ انتخاب سامانه به پرورش دهنده ی مرغ و خروس بستگی دارد و این که اولویت های شخصی، منفعت های اقتصادی و گزینه های زیست محیطی چه باشد، سامانه ی جدید برای پرورش دهنده ی مرغ و خروس الزامات دیگری پدید می آورد. جوجه ها هر چه بیش تر برای بروز دادن رفتارهای طبیعی شان فرصت داشته باشند بیش تر می توان آن ها را شناخت. در ضمن به جای سامانه ی مرغ داری می توان خود مرغ ها را بیش تر مدیریت کرد.

حرف اول و آخر در مرغ داری همان جوجه داری است. بنابراین فراهم کردن آشیانه ای راحت برای جوجه ها و مراقبت درست از جوجه ها از الزامات بنیادی مرغ داری است. تمیز و اقتصادی کار کردن هم مهم است. این کتاب هم در مورد فراهم سازی آشیانه و مراقبت از جوجه ها به بهترین روش ممکن است. بنابراین جوجه همیشه در مرغ داری اهمیت محوری دارد. جوجه چگونه موجودی است و از لحاظ بهداشتی، بهزیستی و پرورشی چه نیازهایی دارد؟ مرغ دارانی که از این نیازها آگاه باشند روزی چند بار وضعیت جوجه ها را کاملاً وارسی می کنند و هیچ کدام را از قلم نمی اندازند. فوراً به هر گونه علامت هشداردهنده و غیرعادی رسیدگی می کنند و برای یاری رساندن به جوجه ها نیز روال های به خوبی تعریف شده ای دارند. همچنین دقت می کنند که کارهای شن خنی وقت گیر نباشد، شرایط کار دل پذیر باشد و از لحاظ موجودی دارای امنیت و خنثی باشد. هر کسی می تواند چگونگی شناخت بهتر جوجه ها و مراقبت از آن ها را یاد بگیرد تا بتواند به صورت بهتری بهداشت، بهزیستی و پرورش جوجه ها را مدیریت کند. حتی برای مراقبت و شناخت بهتر جوجه ها قابلیت ذاتی دارند و برخی هم با زیست فراوان این کار را یاد می گیرند. اما همگان می توانند با تمرین کار کردن پیشرفت کنند. بسیاری در مراقبت و ارزیابی وضعیت مرغ و خروس دچار وضعیت آن هایی می شوند که درختان نمی گذارند جنگل را

با خواندن این کتاب می توانیم علائم رفتاری مرغ ها را تشخیص دهیم و برای مدیریت و بهبود آن ها به کار ببریم

دیدن و مشاهده کردن را یاد بگیریم

مراقبت درست از مرغ‌ها با مشاهده‌ی سنجشگرانه آغاز می‌شود. باید دید آگاهانه داشت. گاهی باید به معنای واقعی کلمه گامی به عقب برداشت. اگر همزمان سرگرم کار دیگری باشیم نمی‌توانیم آگاهانه به رویدادها نگاه کنیم. باید درنگ کرد و به علامت‌هایی که مرغ و خروس‌ها می‌فرستند توجه کرد. هر چه بیش‌تر وقت صرف این کار کنیم متوجه علامت‌های ظریف بیش‌تری می‌شویم. دیدن علامت‌ها و بهره‌مندی از تبعات آن مهارت می‌خواهد. بنیان این کتاب بر "مشاهده کردن، اندیشیدن و عمل کردن" استوار است. سه پرسش اساسی که پرورش‌دهندگان مرغ و خروس باید مدام پاسخ بدهند عبارتند از:

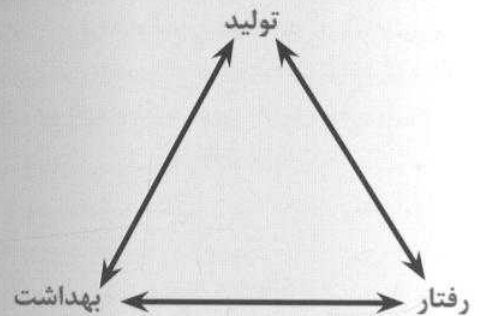
۱- چه می‌بینم؟

۲- چرا این اتفاق دارد می‌افتد؟

۳- چه باید بکنم؟

تولید- بهداشت- رفتار

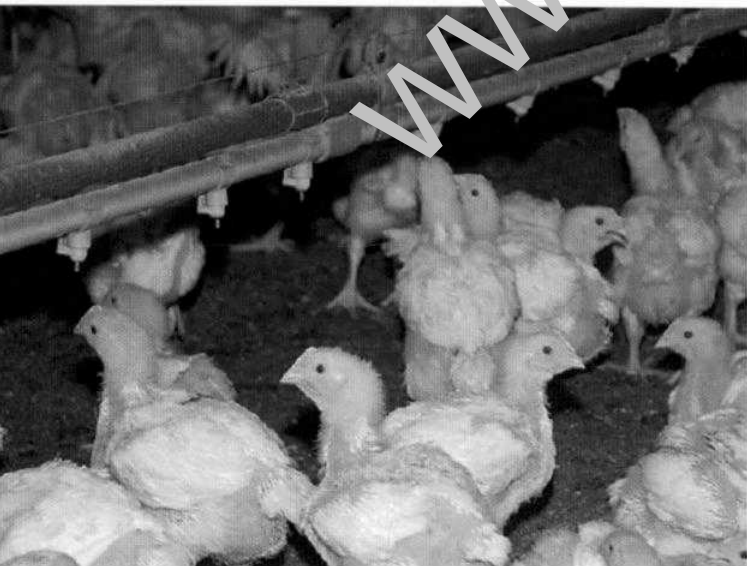
تولید، بهداشت و رفتار، همانند سه ضلع مثلث با هم پهنه‌ها می‌کنند. دارند و بر هم اثر می‌گذارند.

تولید، هدف اصلی هر پرورش‌دهنده مرغ یا کارآفرین است. مرغ‌هایی که دچار اضطراب و پریشانی باشند انرژی را هدر می‌دهند. مرغ‌هایی که دچار تنش باشند در برابر بیماری‌ها آسیب‌پذیر هستند و مرغ بیمار تخم کم‌تری می‌گذارد. از طرف دیگر، تولید هم بر بهداشت و هم رفتار اثر دارد. مرغ‌های ضعیف‌تر دارای مقاومت کم‌تری هستند و مرغ‌هایی که وزن بیش‌تری دارند بر گروه سیطره پیدا می‌کنند. سخن آخر آن که جوجه‌ها نیازهای رفتاری معینی دارند که اگر برآورده نشود دچار تنش می‌شوند و قابلیت مقاومت‌شان کاهش پیدا می‌کند. بنابراین همیشه باید این مثلث را از رئوس مختلف دنبال کرد.

این کتاب جزوه‌ی راهنما نیست

کتاب «مرغ‌ها علامت می‌دهند» جزوه‌ی راهنمای حاوی استانداردهای دربردارنده‌ی تمام وجوه مرغ‌داری نیست بلکه به ما کمک می‌کند تا به طور مناسب از مرغ‌ها مراقبت کنیم و بر اساس علامت‌هایی که می‌دهند این کسب و کار را بهتر انجام دهیم. شکل‌بندی این کتاب طوری است که امیدواریم خواننده مرتباً در آن تعمق کند و هر بار به دیدگاه‌های تازه‌ای دست یابد.

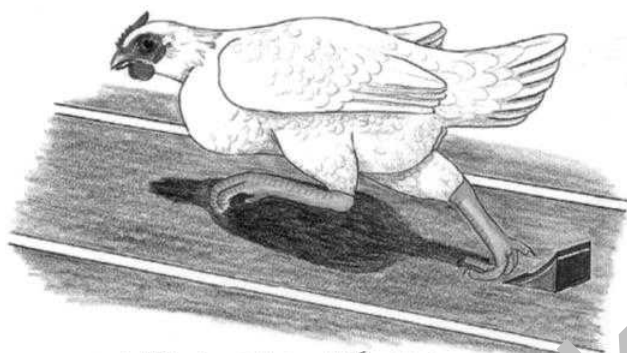

نگاهی به بخش‌های مختلف

دشوار بتوان بخش‌های مختلف را در یک کتاب جمع کرد اما سعی کرده‌ایم در کتاب حاضر چنین کاری را انجام دهیم زیرا بسیاری از وجوه در مورد تمام آن‌ها به یک‌سان صدق می‌کند. در فصل طولانی نخست جوجه‌ها را در کل به دقت بررسی کرده‌ایم: ویژگی‌های توارثی، کالبدشناسی و رفتار آن‌ها. در فصل بهداشت در مورد بهداشت و مشکلات ناخوشی گریبان‌گیر تمام انواع مرغ و خروس‌ها بحث کرده‌ایم. افزون بر این اگر دید بازی داشته باشیم همواره می‌توانیم از سایر بخش‌ها نیز چیزهایی یاد بگیریم.

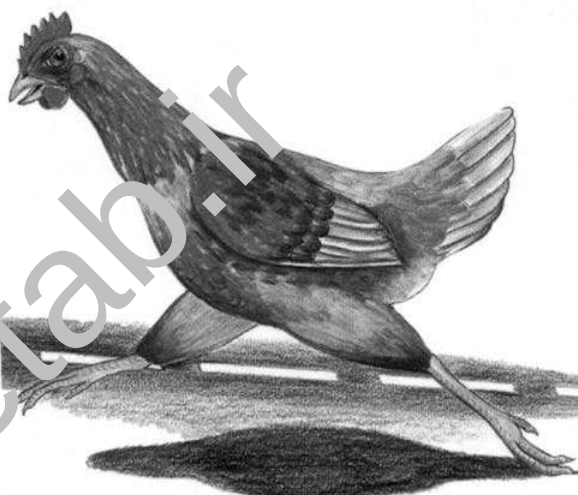
ورزشکاران ممتاز

تخم و گوشت دست‌آورد ورزشی ممتاز مرغ‌ها است. روشن است که مرغ‌های تخم‌گذار و گوشتی تفاوت زیادی با هم دارند. مرغ و خروس‌های قرار گرفته در زیربخش‌های مختلف شبیه انواع مختلف ورزشکاران هستند. ورزشکاران هم بر اساس رشته‌ای که دارند شکل و اندازه‌ی مختلفی دارند.

مرغ تخم‌گذار: دونده‌ی استقامتی

این نوع مرغ باید مانند دونده‌ی دوهای استقامت در بازه‌ی زمانی طولانی عملکرد خوبی داشته باشد و بنابراین باید پرتاقت باشد.

مرغ گوشتی: دونده‌ی سرعتی

این مرغ مانند دونده‌ی دوهای سرعت باید در بازه‌ی زمانی کوتاهی عملکرد خوبی داشته باشد.

مرغ تخم‌گذار پرورش یافته در سامانه‌های غیرستتی: دونده‌ی دوهای بامانع

مرغ‌های تخم‌گذاری که خارج از قفس پرورش می‌یابند در قیاس با مرغ‌هایی که در قفس پرورش می‌یابند با چالش‌های متفاوتی مواجه می‌شوند و بنابراین شبیه دونده‌های دو با مانع هستند.

تفاوت‌های درون‌بخشی

تخم‌گذارها: تفاوت‌های کم‌تر و کم‌تر

بسیست سال پیش مرغ‌های تخم‌گذار را می‌شد در دسته‌ی کم و متوسط‌وزن‌ها قرار داد. مرغ‌های کم وزن معمولاً سفید بودند و تخم‌های سفید می‌گذاشتند. مرغ‌های متوسط وزن هم قهوه‌ای بودند و تخم‌های قهوه‌ای می‌گذاشتند. مرغ‌های سفید اغلب اندکی بیش‌تر تخم می‌گذاشتند، به غذای کم‌تری نیاز داشتند و بیش‌تر سراسیمه، فعال یا عصبی بودند.

هنوز مرغ‌های سفید و قهوه‌ای با هم فرق دارند اما وزن‌شان به هم بیش‌تر نزدیک شده است و در حال حاضر هر دو نوع را هم درون قفس و هم بیرون قفس پرورش می‌کنند. در سال‌های اخیر مرغ‌های نقره‌فام متوسط وزن هم به میدان آمده‌اند که اکثر پرهای‌شان سفید است و لابلای پرهای سفید پرهای قهوه‌ای هم به چشم می‌خورد. این مرغ‌ها تخم‌های قهوه‌ای می‌گذارند و وزن و خصلت مرغ‌های قهوه‌ای را دارند.

مرغ‌های قهوه‌ای غالباً اندکی از مرغ‌های سفید سنگین‌تر هستند و بنابراین اندکی بیش‌تر به غذای تقویتی نیاز دارند.

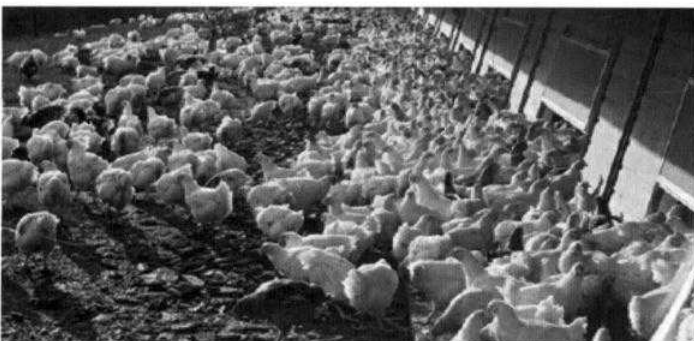
مرغ‌های گوشتی: سنتی‌ها و کم‌رشد‌ها

منطقی‌ترین روش طبقه‌بندی مرغ‌های گوشتی تقسیم آن‌ها به سنتی‌ها و کم‌رشد‌ها است. مرغ‌های گوشتی سنتی بیش‌ترین مصرف را دارند و وزن‌شان در ۶ هفتگی به ۲٫۵ کیلوگرم می‌رسد. مرغ‌هایی که پر سفید دارند بیش از همه خواهان دارند زیرا مصرف‌کنندگان از گوشت سینه‌ی این مرغ‌ها که سفید خوش‌رنگ است خوش‌شان می‌آید. این مرغ‌ها قسمت اعظم وقت‌شان را صرف خوردن می‌کنند و رشد سریعی دارند. فعالیت این مرغ‌ها طی حیات‌شان کم‌تر و کم‌تر می‌شود. برنامه‌ی غذایی مرغ‌های مادر را در مرحله‌ی جوجه‌آوری محدود می‌کنند زیرا مرغ‌هایی که اضافه وزن داشته باشند تخم‌های جوجه‌آور کم‌تری می‌گذارند.

این مرغ‌ها را نیز اغلب "قهوه‌ای از دور" سفید از بیرون می‌نامند زیرا در ظاهر به رنگ سفید اما در باطن و ویژگی‌های مرغ‌های قهوه‌ای هستند.

مرغ‌های گوشتی کم‌رشد در ۹ هفتگی فقط ۲٫۵ کیلوگرم وزن دارند. چون نیازی نیست که جزو مرغ‌های به اصطلاح ورزشکار ممتاز باشند در برابر بیماری آسیب‌پذیری کم‌تری دارند، مشکلات تنفسی و گوارشی کم‌تری دارند و میزان مرگ و میرشان کم‌تر است. مرغ‌های گوشتی کم‌رشد را در "سامانه‌های غیرسنتی" نگه می‌دارند که جای بیش‌تری دارد و اغلب دارای مرتع یا "باغ سرپوشیده" است. این مرغ‌ها از مرغ‌های گوشتی سنتی فعال‌تر هستند، عمدتاً به رنگ سفید هستند ولی گاهی خال خالی یا قهوه‌ای هم هستند. خروس‌های پدر همانند خروس‌های جفت مرغ‌های گوشتی سنتی هستند اما مرغ‌های مادر کوتوله هستند و مصرف خوراکشان را محدود می‌کنند.

مرغ‌های گوشتی کم‌رشد